

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 4. srpna 2020 v trestní věci obžalovaného prap. K ■ S ■, narozeného ■■■■■■,

takto:

Odvolání obžalovaného K ■ S ■ proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 13. 5. 2020 č. j. 1 T 10/2020 – 184 se podle § 256 trestního řádu **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný K ■ S ■ uznán vinným, že dne 13. 7. 2019 v době od 8:40 hodin do 09:00 hodin na 67 km dálnice D5, ve směru na Prahu, v místě sjezdu na obec Ejpovice, projednával v pozici příslušníka Policie České republiky v rámci silniční kontroly jako člen hlídky společně s prap. Z ■ K ■ v příkazním řízení přestupek M ■ R ■, který se jej dopustil tím, že neoprávněně užil k jízdě po dálnici jízdní kolo, a v okamžiku, kdy M ■ R ■ ihned neuposlechl jeho výzvy, aby nasedl na kolo a následoval je, jej fyzicky napadl tak, že ho nejprve pravou rukou uchopil za cyklistický dres, začal jím silně trást, poté jej chytil stejnou rukou za levé rameno v oblasti krku a následně udeřil otevřenou dlaní této ruky do levé tváře a vytrhl mu z ruky vystavenou poštovní poukázku k uhrazení pokuty, načež mu ji zmuchlanou vrátil zpět a opětovně jej silněji udeřil otevřenou dlaní na levou část jeho hlavy, čímž mu srazil z hlavy cyklistickou přilbu, a když se M ■ R ■ sehnul, aby si jí z vozovky zvedl a nasadil zpět na hlavu, naklonil se k němu a hrozil mu pěstí směrem na jeho hlavu, v této chvíli na dotaz M ■ R ■, proč jej zasáhl, řekl „neser mě, kurva“ a nazval ho idiotem, poté, co si M ■ R ■ pořídl na svůj mobilní telefon fotografii služebního vozidla, k němu opět přistoupil, chytil jej levou rukou pod krkem a otevřenou dlaní pravé ruky ho udeřil do levé části hlavy, v důsledku čehož mu opět srazil z hlavy cyklistickou přilbu a M ■ R ■ upadl na povrch vozovky a přitom jej neustále až do doby, než se opět postavil, držel oběma rukama kolem krku a trásl s ním, tím porušil § 45 odst. 1 písm. a), e) a § 46 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, podle nichž byl povinen dodržovat služební kázeň, která spočívá v nestranném, řádném a svědomitém plnění služebních povinností příslušníka, které mu ukládají právní předpisy, služební předpisy a rozkazy, a dále dodržovat pravidla služební zdvořilosti, dále § 9 a § 11 písm. a), c) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, podle nichž byl povinen při plnění úkolů policie dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, dbát na to, aby žádné osobě v důsledku jeho postupu nevznikla bezdůvodná újma a postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.
2. Toto jednání okresní soud kvalifikoval jako přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a podle § 329 odst. 1 trestního zákoníku odsoudil obžalovaného k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu jednoho roku. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložil obžalovanému povinnost nahradit poškozenému M ■ R ■ nemajetkovou újmu ve výši 20 000 Kč, přičemž podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázal poškozeného se zbytkem nároku na řízení občanskoprávní.
3. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný K ■ S ■ včas odvolání, které zaměřil do všech výroků a odůvodnil prostřednictvím své obhajobě. Za zásadní považuje to, že mu nebylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Kellnerová.

prokázáno srozumění se způsobeným následkem a proto jeho jednání nemůže být kvalifikováno jako trestný čin, ale pouze jako kázeňský přestupek. Z toho důvodu obžalovaný navrhl, aby krajský soud zrušil napadený rozsudek a sám ve věci rozhodl tak, že věc postoupí k rozhodnutí příslušnému orgánu k rozhodnutí v kárném řízení, event. věc vrátí soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Obžalovaný opřel odvolání i o další námítky, ke kterým se krajský soud vyjádří v další části odůvodnění tohoto svého rozhodnutí.

4. Státní zástupce poukázal na to, že nalézací soud měl k dispozici dostatek důkazů o vině obžalovaného. Uložený trest nelze vnímat jako nepřiměřený, pokud byl uložen jako ryze výchovný. Proto státní zástupce navrhl postup podle § 256 trestního řádu.
5. Krajský soud v Plzni přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu z hlediska vytýkaných vad zákonnost a odůvodněnost všech jeho výroků, správnost postupu řízení, které jim předcházelo. Dospěl k těmto závěrům.
6. V řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, nebyly zjištěny žádné vady. Byla dodržena všechna zákonná ustanovení, včetně těch, která mají zabezpečit právo obžalovaného na obhajobu a která zajišťují řádné zjištění skutkového stavu věci. Okresní soud provedl dokazování v dostatečném rozsahu tak, aby mohl učinit správné skutkové i právní závěry. Provedené důkazy okresní soud hodnotil zásadně způsobem uvedeným v § 2 odst. 6 trestního řádu a své závěry v odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil v souladu s § 125 odst. 1 trestního řádu.
7. Skutková zjištění soudu prvního stupně jsou (až na dále uvedenou výjimku) správná a úplná, neboť odpovídají důkazům provedeným v hlavním líčení. Spolehlivou oporou těchto zjištění je především videozáznamy pořízené kamerami policejního vozu, které jsou doplněny audiozáznamem pořízeným poškozeným R██████████. Těmto záznamům odpovídá výpověď poškozeného M██████████ R██████████ a v podstatě i doznání obžalovaného K██████████ S██████████. Z provedených důkazů však nevyplývá závěr, že obžalovaný poškozeného fyzicky napadl ihned poté, co poškozený neuposlechl jeho výzvy, ale s určitým časovým odstupem a není správný ani závěr okresního soudu, že poškozený neprotahoval celou situaci. Poškozený prohledával svůj nevelký batoh téměř dvě a půl minuty, jak vyplývá ze stopáže kamerového záznamu. Nereagoval okamžitě na výzvy, aby usedl na kolo a následoval obžalovaného. Poškozený s policisty sice spolupracoval, ale liknavě, což nepochybně vedlo k tomu, že se obžalovaný rozcílil, nezvládl své emoce a v postavení úřední osoby naprosto selhal.
8. Jinak jsou však skutkové závěry nalézacího soudu a hodnocení provedených důkazů správné. Odvolací soud proto pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku (pod body 2 a 3). Vzhledem k tomu, že obžalovaný výroku o vině napadeného rozsudku nevytýkal tvrzení, že napadl poškozeného ihned, co neuposlechl jeho výzvy a současně tato dílčí nesprávnost nemá žádný podstatný význam pro právní posouzení věci, neměl odvolací soud důvod napadený rozsudek rušit.
9. Pokud obžalovaný nesouhlasil s hodnocením jednotlivých důkazů provedených nalézacím soudem, tak předně namítal, že nechtěl poškozenému žádným způsobem ublížit (před odvolacím soudem dokonce uvedl, že nikdy nikomu neublížil) a proto se nemůže ztotožnit se závěry nalézacího soudu, který dovodil, že byl srozuměn se způsobeným následkem. Obžalovaný namítá, že svým jednáním sledoval jediný cíl a tím byla bezpečnost poškozeného, aby tento neprodleně opustil dálnici. Pohyb cyklisty na dálnici je jevem extrémně nebezpečným a příliš často se nevyskytuje. Obžalovaný připustil, že nezvolil právě správnou formu, nesprávně věc řešil „otcovským přístupem“, nicméně nebyl srozuměn, že způsobí následek v podobě porušení práv poškozeného. Z výpovědi svědka K██████████ vyplývá, že hlavní snahou bylo dostat poškozeného z dálnice, neboť svým chováním, tedy jízdou po dálnici, ohrožoval nejen život svůj, ale i dalších účastníků provozu. Tento svědek také potvrdil liknavé chování poškozeného, které vzbudilo dojem, že tento hodlá pokračovat v jízdě po dálnici. Zůstává rovněž otázkou, na kolik poškozený skutečně nevěděl, že se po dálnici nesmí na kole pohybovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Kellnerová.

10. K těmto námitkám je nutno říci, že především z kamerového záznamu nelze v žádném případě dovodit, že obžalovaný nechtěl poškozenému žádným způsobem ublížit. Opakovaně ho fyzicky napadl a to poměrně intenzivně, až srazil poškozenému z hlavy cyklistickou přilbu a zejména poté, co si poškozený pořídil na svůj mobilní telefon fotografii služebního vozidla, agresivita obžalovaného se ještě zvýšila, znovu srazil poškozenému z hlavy cyklistickou přilbu a ten upadl na vozovku. Takto rozhodně nejedná ten, kdo nechce jinému ublížit. Je možno připustit, že primárním motivem a cílem obžalovaného bylo dosažení toho, aby s poškozeným opustili dálniční prostor, nicméně způsob, který obžalovaný zvolil, je minimálně srozuměním s tím, že způsobí poškozenému újmu. To nejenom fyzickým napadením, ale zejména na jeho osobnostních právech. I s pachatelem přestupku, který při jeho projednávání postupuje liknavě, je nutno postupovat profesionálně a v souladu s ustanoveními a předpisy konkretizovanými ve výroku napadeného rozsudku. Z kamerových záznamů je také zřejmé, že poškozený a policisté nebyli bezprostředně ohrožováni projíždějícími vozidly.
11. Obžalovaný prostřednictvím své obhájkyne obsáhle argumentoval (popisem ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku a jeho výkladem) zásadou subsidiarity trestní represe. Poukázal i na nedávný bližší nekonkretizovaný judikát Ústavního soudu zdůrazňující, že při aplikaci zásady subsidiarity trestní represe je nutné vždy zohlednit konkrétní okolnosti případu. Ústavní soud se vyjádřil do jisté míry i obecně k situaci, kdy osoba užívá nedovolenou svépomoc, avšak alespoň sleduje legitimní cíl souladný s právem. Ústavní soud sice v souladu s obecnými soudy hodnotil takový postup jak protiprávní, avšak uvedené jednání označil za podstatně méně společensky škodlivé, než jednání té osoby, která postupuje protiprávně a navíc se snaží nastolit protiprávní stav. Proti této argumentaci Ústavního soudu samozřejmě nelze nic namítat a lze se s ní ztotožnit, nicméně v případě obžalovaného nešlo o žádnou svépomoc. Právě při zohlednění všech konkrétních okolností nepřijatelného jednání obžalovaného K. S., nelze v projednávané trestní věci použít ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Okresní soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí (pod bodem 4) pečlivě vysvětlil, z jakých důvodů dospěl k závěru, že jednání obžalovaného je přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Zabýval se přitom i zmiňovanou zásadou subsidiarity trestní represe. S tímto právním posouzením jednání obžalovaného se odvolací soud plně ztotožňuje, a proto pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.
12. Zmínil-li obžalovaný prostřednictvím své obhájkyne, že porušení zásady subsidiarity trestní represe posuzuje Ústavní soud jako porušení článku 39 Listiny základních práv a svobody, tak je nutno zdůraznit, že v projednávaném případě k porušení této zásady v žádném případě nedošlo. Listina základních práv a svobod již ve svých základních ustanoveních, konkrétně v článku 1, stanoví, že lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné. V článku 7 Listina stanoví, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena a nikdo nesmí být podroben ponižujícímu zacházení nebo trestu. Evropský soud pro lidská práva během své rozhodovací činnosti definoval uvedené pojmy a za ponižující zacházení nebo trestání považuje zacházení, které v člověku vyvolává pocit hrubého pokoření před jinými osobami, nebo ponížení před sebou samým, nutí ho jednat proti své vůli či přesvědčení, nebo narušuje jeho psychickou nebo fyzickou odolnost. Jednáním obžalovaného byla závažným způsobem porušena práva poškozeného daná mu ustanovením článku 7 odst. 1, 2 Listiny. Porušení uvedeného práva jednáním obžalovaného popsáním ve výroku napadeného rozsudku, je nutno považovat za jinou závažnou újmu ve smyslu § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Jinou závažnou újmu je přitom imateriální újma, tedy újma na právech, na zdraví a újma morální. Protože obžalovaný vykonával svou pravomoc způsobem jednoznačně odporujícím jinému právnímu předpisu (předpisům konkretizovaným ve výroku napadeného rozsudku) dopustil se přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.
13. Odvolací soud si byl vědom toho, že v případě, kdy nevyhoví odvolání obžalovaného, bude pro něho nejzásadnějším postihem vyloučení možnosti dále vykonávat policejní službu. Proto pečlivě

zvažoval, zda se nejedná o hraniční případ, o kterém by měl rozhodovat v kázeňském řízení příslušný služební funkcionář Policie ČR. Nicméně dovedl, že postoupení věci ke kázeňskému projednání nepřichází v úvahu. To by snad bylo možné jen tehdy, pokud by obžalovaný poškozeného fyzicky napadl pouze jedním pohlavkem, ale nikoli v situaci, kdy poškozeného napadl opakovaně, zejména poměrně brutálně poté, co si poškozený pořídil fotografii služebního vozidla. Nejedná se tak o případ postupitelný ke kázeňskému projednání, ale o čin trestný, o přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

14. Okresní soud nepochybil ani ve výroku o trestu. Uložil obžalovanému trest odnětí svobody na samé dolní hranici zákonné trestní sazby uvedené v § 329 odst. 1 trestního zákoníku a roční trest odnětí svobody podmíněně odložil na nejkratší možnou zkušební dobu. Trest byl tudíž obžalovanému uložen v souladu se zákonem a nelze ho v žádném případě považovat za nepřiměřený. Odvolací soud by mohl trest uložený nalézacím soudem změnit podle § 259 odst. 1 písm. d), e) trestního řádu, pouze pokud by šlo o nezákonný, případně nepřiměřený trest. To se v projednávané věci nestalo.
15. Obžalovaný nevznesl žádné konkrétní námitky a výhrady vůči výroku napadeného rozsudku o náhradě škody. Zmínil pouze, že když přijde o stávající zaměstnání, bude pro něho obtížné při plnění vyživovací povinnosti ke svým dětem, škodu poškozenému uhradit. To však nemůže být důvod pro zrušení povinnosti obžalovaného uhradit poškozenému škodu. I při rozhodování o náhradě škody potupoval okresní soud velmi pečlivě a návrhu poškozeného v podstatné části nevyhověl. Odvolací soud se rovněž ztotožňuje se závěry okresního soudu a pro stručnost odkazuje na odůvodnění jeho rozhodnutí.
16. Lze tak uzavřít, že odvolacím soudem nebylo odvolání obžalovaného K. S. shledáno důvodným, proto bylo zamítnuto podle § 256 trestního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 4. srpna 2020

JUDr. Zdeněk Jaroš v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Kellnerová.